

**ВАКОЛАТДОР ОИД БА ХУҚУҚИ ИНСОН ДАР
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН**

**СТРАТЕГИЯИ
ФАЪОЛИЯТИ МАҚМОТИ ВАКОЛАТДОР ОИД БА
ХУҚУҚИ ИНСОН ДАР ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
БАРОИ СОЛҲОИ 2016-2020**

ДУШАНБЕ - 2016

МУҚАДДИМА

Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳуқуқу озодиҳои инсонро ба сифати арзиши олий эътироф намудааст ва онҳо мақсад, мазмун ва татбиқи қонунҳо, фаъолияти ҳокимияти қонунгузор ва иҷроияро муайян намуда, ба воситаи ҳокимияти судӣ таъмин карда мешаванд. Моддаи 10-уми Конститутсияи ҶТ бартарии санадҳои байналмилалиро нисбат ба қонунгузори миллӣ эътироф менамояд. Ҷумҳурии Тоҷикистон аксарияти санадҳои байналмилалиро дар соҳаи ҳуқуқи инсон ба тасвиб расонида, барои амалишавии онҳо чораҳои дахлдор андешида истодааст.

Моҳи март соли 2008 Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон Қонуни ҶТ «Дар бораи Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон»-ро қабул кард.

Дар асоси ин қонунҳо моҳи майи соли 2009 аввалин Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон таъин карда шуд. Ҳамин тариқ, татбиқи амалии муқаррароти қонун ва фаъолияти мақомоти мазкур дар Ҷумҳурии Тоҷикистон оғоз ёфт.

Аз ибтидои фаъолиятҳои мақомоти Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон аз ҷониби Ҳукумати Тоҷикистон дастгирӣ ёфт. Аз ҷумла, барои фаъолияти мақомот дар маркази пойтахт бинои маъмурӣ ҷудо карда шуд, ки дар навбати худ дастрасии аҳолиро ба ин мақомот осон гардонид. Ҳамчунин ҷиҳати ба роҳ мондани ҳамкорӣ бо созмонҳои байналмилалӣ ва ҷомеаи шаҳрвандӣ тавассути ташкили вохӯриҳо ва мизҳои мудаввар мусоидат карда шуд.

Дар доираи воҳидҳои кории муайяншуда барои таъмини фаъолияти мақомоти Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон ва амалӣ намудани ваколатҳои ӯ Дастгоҳи Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон таъсис дода шуд. Илова бар ин, санадҳои меъёрии дохилидоравӣ, ки ҷанбаҳои гуногуни фаъолияти Ваколатдорро ба танзим медароранд қабул карда шуда, барои фаъолияти самараноки он корҳо ба роҳ монда шуданд.

Соли 2011 Стратегияи фаъолияти мақомоти Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2011-2015 – аввалин санади дарозмуҳлати мақомоти навтаъсиси Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон таҳия ва тасдиқ гардид, ки дар он самтҳои (афзалиятҳои) асосии фаъолияти мақомоти Ваколатдор барои панҷ соли минбаъда тарҳрезӣ шуданд.

Моҳи март соли 2012 мақомоти Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар Зеркумитаи аккредитатсионии Кумитаи байналмилалӣ ҳамоҳангсози фаъолияти ниҳодҳои миллӣ оид ба ҳуқуқи инсон аз расмиёти аккредитатсия гузашта, сазовори мақоми «В» гардид ва ба он тавсияҳои дахлдор дода шуд.

Стратегияи мазкур ва самтҳои афзалиятноки фаъолияти мақомоти Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон барои солҳои 2016-2020 бо дарназардошти таҳлили вазъи умумии ҳуқуқи инсон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, баҳодиҳии Стратегияи қаблӣ, имкониятҳои мавҷудаи мақомоти Ваколатдор таҳия гардида, барои самаранокии бештари фаъолияти мақомоти Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон дар ҳалли масъалаҳои муҳими ҳуқуқи инсон мусоидат мекунад.

I. МАҚСАДҲО, ВАЗИФАҲО ВА ПРИНСИПҲОИ ФАЪОЛИЯТИ ВАКОЛАТДОР ОИД БА ҲУҚУҚИ ИНСОН ДАР ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

1.1. Нақши Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон

Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон мақомоти махсусгардонидашудаи давлатӣ оид ба ҳуқуқи инсон мебошад. Барои пешгирӣ ва барқарор намудани ҳуқуқу озодиҳои вайроншудаи инсон ва шаҳрванд, ҳамчунин ҳимояи ҳуқуқу озодиҳои инсон мақомоти Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон воситаҳои зеринро истифода менамояд:

- кабул ва баррасии муроҷиатҳои шаҳрвандон;
- таҳлили қонунгузорӣ ва амалияи татбиқи он;
- мониторинги риояи ҳуқуқи инсон, санҷиш ва тафтиши ҳолатҳои вайроншавии ҳуқуқҳои инсон;
- чамъбаст ва пешниҳоди тавсияҳо.

Ҳангоми баррасии муроҷиатҳо ва дар ҳолати ошкор намудани ҳолатҳои вайрон шудани ҳуқуқу озодиҳои инсон, мақомоти Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон:

- шикояти шаҳрвандонро мустақилона ё якҷоя бо мақомоти салоҳиятдори давлатӣ месанҷад;
- барои барқарор намудани ҳуқуқу озодиҳои вайроншуда тавсияҳои худро ба мақомот ва шахсони мансабдори дахлдор ирсол менамояд;
- ба мақомоти дахлдор барои ба ҷавобгариҳои интизомӣ, маъмурӣ ва ҷиноятӣ кашидани шахсони мансабдори давлатӣ, ки ҳуқуқу озодиҳои шаҳрвандонро риоя накардаанд, бо дархост муроҷиат менамояд;
- ба Суди конститусионии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи муайян намудани мутобиқати санадҳои меъёрии ҳуқуқии вобаста ба ҳуқуқи инсон ба Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон бо дархост муроҷиат менамояд.

Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон ҳамчунин вобаста ба баланд бардоштани маърифатнокии аҳоли дар самти ҳуқуқи инсон ва омодагии онҳо барои ҳимояи ҳуқуқҳои онҳо фаъолият мебарад.

1.2. Мақсадҳо ва вазифаҳои Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон

Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон бо мақсади тақвият додани кафолатҳои конституционии ҳифзи давлатии ҳуқуқи озодиҳои инсон ва шаҳрванд, мусоидат ба риоя ва эҳтироми онҳо аз ҷониби мақомоти давлатӣ, таъсис дода шудааст.

Мутобиқи қонунгузорӣ вазифаҳои асосии Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон ин мусоидат намудан ба:

- риояи ҳуқуқи озодиҳои асосии инсон ва шаҳрванд;
- барқарор намудани ҳуқуқи озодиҳои вайроншудаи инсон ва шаҳрванд;
- тақмили қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба ҳуқуқи озодиҳои инсон ва шаҳрванд;
- баланд бардоштани маърифатнокии шаҳрвандон оид ба ҳуқуқи озодиҳои инсон ва шаҳрванд, шаклҳо ва воситаҳои ҳифзи он;
- ҳамкориҳои мақомоти ҳокимияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, сохторҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ дар самти ҳифзи ҳуқуқи озодиҳои инсон ва шаҳрванд;
- дастрасӣ ба иттилоот, баррасӣ ва санҷиши муроҷиатҳои шаҳрвандон оид ба ҳуқуқи дастрасӣ ба иттилоот;
- рушд ва ҳамоҳангсозии ҳамкориҳои байналмилалӣ дар соҳаи ҳуқуқи озодиҳои инсон ва шаҳрванд мебошад.

1.3. Принципҳои асосии фаъолият/арзишҳо

Мустақилият. Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон дар доираи салоҳияти худ амал намуда, фаъолияти қонунӣ ва ташкилии худро мустақилона муайян, назорат ва идора намуда, оид ба он ҳисоботи оммавӣ медиҳад. Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон дар асос ва бо тартибе, ки қонун муқаррар намудааст, ба мақомоти олии ҳокимияти давлатӣ ва ҷомеа оид ба вазъи риояи ҳуқуқи озодиҳои инсон ва шаҳрванд дар Ҷумҳурии Тоҷикистон Маъруза пешниҳод менамояд.

Соҳибкасбӣ. Кормандони Дастгоҳи Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон дорои дониш ва малакаи баланди кор дар соҳаи ҳуқуқи инсон мебошанд. Ҳар як корманд нақши худро медонад ва муҳтавои фаъолияти худро ба ҳар як инсон расонида метавонад. Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон ва кормандони Дастгоҳи он ҳангоми амалисозии фаъолияти худ беғараз буда ба дигаргуниҳои соҳаи ҳуқуқи инсон воқуниш нишон дода, барои баррасии саривақтӣ ва самараноки парвандаҳо кӯшиш намуда, принципи махфият ва ҳимояи маълумоти шахсии муроҷиаткунандагонро риоя менамоянд.

Дастрасӣ. Соатҳои кории қабул, забон, мавҷуд набудани бочи давлатӣ, аз он ҷумла дастрасӣ ба биноии мақомот, Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсонро яке аз мақомоти давлатии нисбатан дастрас барои ҳар як нафар мегардонад.

Шаффофият. Нафаре, ки парвандааш дар баррасии Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон ва кормандони Дастгоҳи он мебошад ба маводҳои парвандаи худ ҳуқуқи дастрасӣ дорад. Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон дар бораи фаъолияти худ, аз ҷумла оид ба истифодаи манбаҳои молиявии бучетӣ тавассути ҳисоботҳо ва нашриҳои умумӣ ва махсус, саҳифаи интернетӣ ва ВАО ҷомеаро хабардор менамояд. Фаъолияти шаффоф ҳамчунин фарогири шаффофияти дохилӣ дар сиёсати кадрӣ мебошад.

Баробарӣ ва манъи таъбиз. Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон ва кормандони Дастгоҳи он дар амалӣ намудани фаъолият нисбат ба ҳар як нафар муносибати якхела доранд, ки ҳар гуна таъбизро аз рӯи ҷинс, забон, синну сол, қобилияти ҷисмонӣ ва равонӣ, вазъи иҷтимоӣ, ҷои истиқомат, мансубияти миллӣ, этникӣ, динӣ ва эътиқод истисно менамояд.

Таҳкими масъулияти (ҷавобгарии) давлатӣ. Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон мақомоти назорати давлатӣ буда, вазифаи асосиаш мусоидат намудан дар амалисозии функция ва вазифаҳои давлат дар самти иҷрои уҳдадорихояш дар соҳаи ҳуқуқи инсон мебошад. Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон бар он мекушад, ки стандартҳои ҳуқуқи инсон дар ҷумҳурӣ амал кунад ва механизмҳои давлатӣ ба ҳифзи ҳуқуқи инсон равона гардад.

1.4. Рисолати Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон

Фаъолияти Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон барои ҳифзи шахсоне, ки ҳуқуқҳояшон вайрон гардидааст (шаҳрвандони ҶТ, шаҳрвандони хориҷӣ ва шахсони бешаҳрванд), инчунин гуруҳҳои осебпазир дар самтҳои зерин равона шудааст:

- ҳалли шикоятҳои мушаххас нисбат ба қарор ё амали (беамалии) мақомоти давлатӣ, мақомоти ҳифзи ҳуқуқ, инчунин масъалаҳои муҳокимаи одилонаи судӣ дар муруфиаҳои судӣ;
- тағйири қонунгузорӣ ва амалияи ҳуқуқтатбиқкунӣ дар соҳаи ҳуқуқи инсон тавассути ошкор намудани ҳуқуқвайронкуниҳои хусусияти мунтазам дошта, инчунин пешниҳоди ҳуқуқвайронкуниҳои хулосаҳо оид ба такмили санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ дар соҳаи ҳуқуқи инсон;

- пешгирӣ намудани вайронкунии ҳуқуқи инсон тавассути баргузорию барномаҳои маърифатӣ-таълимӣ барои аҳоли ва кормандони мақомоти ҳокимияти давлатӣ.

Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон фаъолиятро дар асоси принципҳои мустақилият, соҳибкасбӣ, дастрасӣ, шаффофият ва баробарӣ, дар ҳамкорӣ бо мақомоти ҳокимияти давлатӣ ва худидоракунии маҳаллӣ, ниҳодҳои миллӣ оид ба ҳуқуқи инсон дигар кишварҳо, созмонҳои байналмилалӣ ва ҷомеаи шаҳрвандӣ амалӣ мегардонад.

II. МУҲТАВОИ КОРИ ВАКОЛАТДОР ОИД БА ҲУҚУҚИ ИНСОН

2.1. Асосҳои ҳуқуқӣ

Фаъолияти Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон аз Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон сарчашма гирифта, мувофиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» ба роҳ монда шудааст.

Барои таъмини фаъолияти босубот ва самараноки Дастгоҳи ВҲИ заминаҳои ҳуқуқию ташкилӣ муҳайё гардида, якчанд санадҳои дохилийдоравӣ таҳия ва қабул карда шуданд, аз ҷумла:

- Низомномаи Дастгоҳи Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар таҳрири нав аз 20 феввали соли 2015 №2;
- Дастурамали коргузорӣ дар Дастгоҳи Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон аз 30 март 2010 №6;
- Самтҳои асосии фаъолияти кормандони Дастгоҳи Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон аз 18 феввали соли 2010 №3;
- Дастурамали тартиби баррасии мурочиати шаҳрвандон дар мақомоти Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон аз 25 январ соли 2010 №2;
- Низомномаи Шӯрои коршиносони назди Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон аз 30 март соли 2010 №5;
- Низомномаи Қабулгоҳҳои ҷамъиятии Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон дар минтақаҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 3 июни соли 2010 №7.

Соли 2012 мақомоти Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар Зеркумитаи акредитатсионии Кумитаи байналмилалӣ ҳамроҳангсози фаъолияти ниҳодҳои миллӣ оид ба ҳуқуқи инсон аз расмиёти акредитатсия гузашта, сазовори мақоми «В» гардид ва ба он тавсияҳои дахлдор, аз ҷумла вобаста ба тақмили қонунгузорӣ, дода

шуд. Дар доираи амалисозии тавсияҳои Шӯро оид ба ҳуқуқ инсонӣ СММ вобаста ба Шарҳи умумии даврӣ, Тоҷикистон иҷроиши тавсияҳои Кумитаи байналмилалӣ ҳамоҳангсозиро ба уҳда гирифт. Бо ин мақсад ғуруҳи корӣ таъсис дода шуд, ки барои ворид намудани тағйиру иловаҳо ба Қонуни ҚТ “Дар бораи Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон” пешниҳод таҳия намуд.

Тағйиротҳои пешниҳодшуда, аз ҷумла ба масъалаи таъсиси Ваколатдор оид ба ҳуқуқи кӯдак дар Ҷумҳурии Тоҷикистон – Муовини Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дахл доранд. Лоихаи мазкур пас аз қабул гардидан дар Маҷлиси намояндагон барои ҷонибдорӣ ба Маҷлиси миллии Маҷлис Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон равона карда шудааст.

2.2. Сохтори Дастгоҳи Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон

Дастгоҳи Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон. Айни ҳол сохтори ташкилии Дастгоҳи ВҲИ шакл гирифтааст, ки аз ҷониби роҳбари Дастгоҳи ВҲИ идора карда мешавад. Дастгоҳи ВҲИ дар асоси Низомномаи Дастгоҳи Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон амал менамояд, ки дар он самтҳои асосии фаъолияти Дастгоҳ, шӯъбаҳо, ҳуқуқ ва уҳдадорӣҳои роҳбарони шӯъбаҳо ва кормандони Дастгоҳ муайян карда шудааст.

Дар Дастгоҳи ВҲИ шӯъбаҳои: ҳифзи давлатии ҳуқуқҳои шаҳрвандӣ ва сиёсӣ; ҳифзи давлатии ҳуқуқҳои иқтисодӣ, иҷтимоӣ ва фарҳангӣ; ҳифзи давлатии ҳуқуқҳои занон ва кӯдакон; шӯъбаи иттилоотӣ-таҳлилӣ ва бахшҳои хоҷагӣ-молиявӣ ва умумӣ ва хизмати давлатӣ таъсис дода шудаанд. Вазифаҳои асосии шӯъбаҳо аз фароҳам овардани шароит барои фаъолияти пурмаҳсули Ваколатдор оид ба ҳуқуқ инсон, ки ба амалисозии ваколатҳои ӯ дар самти ҳифзи ҳуқуқи озодиҳои инсон ва мусоидат ба барқарор намудани онҳо равона аст, иборат мебошад.

Шӯъбаи иттилоотӣ-таҳлилӣ ва шӯъбаи ҳифзи давлатии ҳуқуқҳои занон ва кӯдакон, ки бо дастгирии молиявии донорҳо таъсис ёфтаанд, ба буҷети давлатӣ гузаштанд.

Шӯрои коршиносони назди ВҲИ ҚТ. Соли 2014 Шӯрои коршиносон дар ҳайати нав таъсис дода шуд, ки ба он намояндагони Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Прокуратураи генералӣ, Шӯрои адлия, вазоратҳои адлия, корҳои дохилӣ, меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳоли, Кумитаи давлатии амнияти миллий, Сарраёсати иҷроӣ ҷазои ҷиноятии Вазорати адлия, ҳамчунин

намояндагони ҷомеаи шаҳрвандӣ шомил гардиданд. Фаъолияти Шӯрои коршиносонро Низомномаи Шӯрои коршиносони назди Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 март соли 2010 №5 танзим менамояд.

Қабулгоҳҳои ҷамъиятии (минбаъд - ҚҶ) Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон бо мақсади таъмини дастрасии шаҳрвандон ба мақомоти ВҶИ, амалишавии ҳуқуқи шаҳрвандон барои муроҷиат ба ВҶИ новобаста аз ҷои истиқомат, инчунин мусоидат ба ВҶИ дар амалисозии ваколатҳои ӯ дар тамоми ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон, таъсис дода шудаанд. Бо мусоидати Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва созмонҳои байналмилалӣ дар назди Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон қабулгоҳҳои ҷамъиятии ВҶИ дар марказҳои вилоятҳо, шаҳрҳо ва ноҳияҳои кишвар, аз он ҷумла дар маркази вилоятҳои Хатлон, Суғд ва ВМКБ, дар шаҳрҳои Исфара, Турсунзода, Кулоб, Роғун, ноҳияҳои Қумсангир, Айнӣ, Рашт ва Қубодиён таъсис ёфтанд. Яке аз шартҳои ҳамкориҳои созмонҳои байналмилалӣ ва ВҶИ дар ин самт ин марҳила ба марҳила гузаштани қабулгоҳҳои ҷамъиятӣ ба маблағгузориҳои давлатӣ мебошад. Аз 1 январи соли 2014 маблағгузориҳои фаъолияти 3 Қабулгоҳи ҷамъиятии ВҶИ дар маркази вилоятҳои ВМКБ, Хатлон ва Суғд, ки дар ҳар кадомашон 2 нафарӣ корманд кор мекунанд, аз буҷети давлатӣ роҳандозӣ шуд.

2.3. Таъминоти молиявӣ-техникӣ

Дастгоҳи марказии Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон дар шаҳри Душанбе ҷойгир аст.

Ба ҳолати декабри соли 2015 шумораи умумии кормандони Дастгоҳи ВҶИ 36 нафарро ташкил медиҳад, ки 21 нафари онҳо хизматчиёни давлатӣ ва 15 нафари дигарашон ҳайати ёрирасон (техникӣ) мебошанд.

ВҶИ фаъолияти худро аз ҳисоби маблағҳои буҷетӣ ва маблағҳои пешниҳоднамудаи донорҳо амалӣ менамояд. Дар соли 2015 буҷети умумии ВҶИ 1 451 633, 86 сомониро ташкил дод, ки аз он 1 114 159 сомонӣ аз ҳисоби буҷети давлатӣ ва 333 474, 86 сомонӣ (29,9% буҷети умумӣ) маблағҳои грантӣ мебошанд.

Дастгоҳи ВҶИ ҳамаи воситаҳоро барои амалӣ намудани фаъолият дорад. Ҳамаи кормандон бо компютер, ки ба шабакаи ягонаи дохилиидоравӣ ва интернет пайвастанд, инчунин дигар таҷҳизотҳои техникӣ таъминанд. Кормандон бо барномаи “Адлия” дастрасӣ доранд, ки он пайваста нав карда мешавад. Дар Дастгоҳи ВҶИ ду толори конфронсӣ мавҷуд аст, ки бо дастгоҳҳои техникӣ зарурӣ (баландгӯяк, ҳуҷраҳо барои тарҷумаи синхронӣ) мучаҳҳаз гардидаанд.

Ҳамчунин ҳамаи Қабулгоҳҳои ҷамъиятии ВҲИ бо дастгирии созмонҳои байналмилалӣ бо таҷҳизоти зарурӣ (компютер, принтер, дастрасӣ ба интернет ва маҳзани қонунгузорӣ) таъмин карда шудаанд.

Бо мақсади таъмини беҳатарӣ бинои ВҲИ бо камераҳои назорати доимӣ мучаҳҳаз гардонида шудааст.

Китобхона/китобхонаи электронӣ. Дар Дастгоҳи ВҲИ китобхонаи ҳуқуқи инсон фаъолият мекунад, ки адабиётхояш аз ҷониби Ташкилоти ҷамъиятии “Маркази иттилоот ва ҳуҷҷатнигорӣ оид ба ҳуқуқи инсон” ҷамъоварӣ гардида ба ВҲИ супорида шудааст. Китобхона номгӯи зиёди китобҳоро фаро гирифта он пайваста аз ҳисоби китобу нашрияҳои мақомоти давлатӣ, созмонҳои байналмилали ва ҷомеаи шахрвандӣ ғани гардонида мешавад.

Дар маҳзани шабакаи дохилидоравӣ ва сомонаи ВҲИ “Китобхонаи электронӣ” амал мекунад, ки дар он адабиётҳои соҳаи ҳуқуқи инсон бо забонҳои тоҷикӣ ва русӣ гирд оварда шудаанд. Ҳамчунин дар он бо забонҳои тоҷикӣ ва русӣ маҷмӯаҳои санадҳои меъёрӣ ҳуқуқӣ оид ба ҳуқуқҳои инсон ва бо забони русӣ китобҳо оид ба соҳаҳои алоҳидаи ҳуқуқ мавҷуд аст.

Дар Сомонаи ВҲИ маълумоти умумӣ дар бораи фаъолияти ВҲИ, асосҳои меъёрӣ-ҳуқуқии фаъолият, Маърузаҳои ВҲИ, Маърузаҳои миллӣ ва алтернативӣ, тавсияҳои сохторҳои СММ ва ғайраҳо бо забонҳои тоҷикӣ, русӣ ва англисӣ ҷой дода шудааст.

III. САМТҲОИ АСОСИИ АФЗАЛИЯТНОКИ ФАЪОЛИЯТ ДАР СОЛҲОИ 2016-2020

3.1. Амалисозии Стратегияи Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон барои солҳои 2011-2015

Дар натиҷаи амалисозии Стратегияи Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон барои солҳои 2011-2015 дастовардҳои муайян дар самтҳои асосии афзалиятноки фаъолияти ВҲИ ба даст омаданд.

Аз ҷумла, дар Дастгоҳи марказии ВҲИ 2470 мурочиатҳо баррасӣ гардидааст. Аз ҷониби Қабулгоҳҳои ҷамъиятии ВҲИ дар минтақаҳо бошад 8018 мурочиатҳои шахрвандон қабул ва баррасӣ гардидааст. Вобаста ба 51 мурочиат дар ҷояш санҷиш гузаронида шудааст.

Бо мақсади тақмили қонунгузорӣ дар соҳаи ҳуқуқи инсон ба 283 лоиҳаи санадҳои меъёрию ҳуқуқӣ ҳулосаҳо пешниҳод шудааст. ВҲИ ва кормандони Дастгоҳи он аъзои гуруҳҳои корӣ оид ба таҳияи Қонуни конститусионии ҚТ «Дар бораи шахрвандии Ҷумҳурии Тоҷикистон», қонунҳои ҚТ «Дар бораи ҳифзи ҳуқуқҳои кӯдак» ва «Дар бораи

пешгирии зӯроварӣ дар оила», Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Концепсияи ёрии ҳуқуқии ройгон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон буданд.

Бо мақомоти ҳокимияти давлатӣ, созмонҳои байналмилалӣ ва ғайридавлатӣ ҳамкориҳои самаранок ба роҳ монда шудааст.

Бо мақсади мусоидат ба ҳифзи ҳуқуқҳои инсон ба озодӣ аз шиканча, ҳуқуқи шахсон дар муассисаҳои пӯшида ва қисман пӯшида 179 мониторинг гузаронида шудааст, ки аз он 24 мониторингаш дар давоми солҳои 2014-2015 аз ҷониби ғуруҳи мониторингӣ, ки дар назди ВҲИ таъсис ёфтааст, амалӣ карда шуд.

Дар ҳамкорӣ бо Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Прокуратураи генералӣ ва Донишгоҳи миллии Тоҷикистон барои кормандони муассисаҳои иҷроӣ ҷазои ҷиноятӣ 18 семинар оид ба омӯзонидани онҳо бо стандартҳои байналмилалӣ озолии аз шиканча гузаронида шуд.

Бо мақсади мусоидат ба ҳифзи ҳуқуқҳои кӯдакон дар низоми адлияи ноболиғон, дастрасӣ ба таълим ва ҳифзи ҳуқуқҳои кӯдакони дорои имкониятҳои маҳдуд зиёда аз 30 вохӯриҳо бо намояндагони мақомоти ҳокимияти давлатӣ, кормандони соҳаи маориф гузаронида шудаанд. Дар 41 муассисаи тарбиявӣ санҷиш ва дар 8 минтақаи ҷумҳурӣ мониторинги риояи ҳуқуқҳои кӯдакон ба озодӣ аз шиканча дар низоми адлияи ноболиғон гузаронида шудааст. Дар асоси Ёддошти тафохуми сетарафа миёни ВҲИ ҚТ, Ташкилоти «Ислоҳоти байналмилалӣ маҳбасҳо» ва Марказ оид ба ҳуқуқҳои кӯдак мониторинги истифодаи зӯроварӣ нисбат ба кӯдакон дар муассисаҳои пӯшида ва қисман пӯшида гузаронида шуд.

Бо мақсади мусоидат ба ҳифзи ҳуқуқҳои шахсони имконияташон маҳдуд санҷиши дастрасии онҳо ба иншоотҳои инфрасохториҳои ҷор ноҳияи шаҳри Душанбе, шаҳри Турсунзода ва ноҳияҳои Рӯдакию Ҳисор гузаронида шуд. Ҳамчунин дар муассисаҳои иҷтимоии шаҳрҳои Душанбе, Қургонтеппа, Хучанд, Турсунзода ва ноҳияҳои Бохтару Ёвон 11 санҷиш гузаронида шуд.

Бо мақсади ҳифзи ҳуқуқи муҳоҷирони меҳнатӣ ва аъзои оилаи онҳо бо Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсонии Федератсияи Россия, ВҲИ вилоятҳои Свердловск, Самара. Оренбург, ВҲИ шаҳри Санкт-Петербург ва ВҲИ Ҷумҳурии Тотористон Созишномаҳои ҳамкорӣ баста шуданд. Ҳамчунин Намояндагии ВҲИ ҚТ дар вилояти Свердловск таъсис дода шуд.

Бо мақсади баланд бардоштани маърифати аҳоли дар самти ҳуқуқҳои инсон бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 3 декабри соли 2012 №678 Барномаи таълим дар соҳаи ҳуқуқи инсон барои солҳои

2013-2020 тасдиқ гардида, амалӣ шуда истодааст. Шӯрои ҳамоҳангсози байниидоравӣ ва 6 гуруҳи корӣ оид ба самтҳои асосии Барнома таъсис дода шудааст. 17 барномаҳои мақсадноки соҳавӣ ва 4 Роҳнамои методӣ таҳия гардидааст.

Дар асоси Созишномаи басташуда байни ВҲИ бо радиоҳои «Садои Душанбе», «Тоҷикистон» ва ТВ «Ҷаҳоннамо» кормандони Дастгоҳи ВҲИ 845 маротиба дар васоити ахбори омма баромадҳо намуданд.

Бо мақсади такмили сатҳи касбият кормандони ВҲИ дар 253 семинар, тренинг ва мизҳои мудаввар иштирок намуданд.

3.2. Самтҳои афзалиятноки фаъолияти Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон дар солҳои 2016-2020

Самтҳои афзалиятноки фаъолият дар соҳаи ҳуқуқи инсон барои солҳои 2016-2020 бо дарназардошти таҳлили вазъи умумии ҳуқуқи инсон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, имкониятҳои мавҷудаи мақомоти Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон муайян гардидаанд, ки барои самаранокии бештари фаъолияти мақомоти ВҲИ дар самтҳои алоҳидаи ҳуқуқи инсон мусоидат мекунанд. Самтҳои афзалиятноки фаъолият ҳамдигарро пурра намуда, имконияти ҷалби ҳамаи сохторҳои Дастгоҳи ВҲИ, аз он ҷумла Шуъбаи иттилоотӣ-таҳлилӣ ва Қабулгоҳҳои ҷамъияти ВҲИ-ро дар амалисозии вазифаҳои гузошташуда, пешбинӣ менамояд.

Айни замон, раванди таъсиси Ваколатдор оид ба ҳуқуқи кӯдак дар Ҷумҳурии Тоҷикистон идома дорад. Баъд аз қабули қонунгузориҳои дахлдор дар ин самт, Стратегия алоҳида қабул карда мешавад.

Афзалиятҳои ВҲИ инҳо мебошанд.

АФЗАЛИЯТИ 1: ПЕШБУРДИ ФАЪОЛИЯТ ДАР САМТИ ОЗОДӢ АЗ ШИКАНЧА

Ваколатдор оид ба ҳуқуқ инсон минбаъд низ фаъолиятро барои бештар ҷалб гардидан дар самти озодӣ аз шиканча дар Тоҷикистон идома медиҳад. Фаъолияти ВҲИ, ки ба баррасии шикоятҳо, гузаронидани тафтиш ва санҷишҳои махсус, ҳамчунин мониторинги қонунгузорӣ ва таҷрибаи ҳуқуқтатбиқкунӣ равона шудааст, метавонад дар ин самт истифодаи шиканчаро пешгирӣ намояд, ҳуқуқҳои шахсони мавриди шиканча қароргирифтаҳо ҳифз намуда, барои тағйири қонунгузорӣ тавсияҳои зарурӣ таҳия намояд. Тавсияҳои мазкур ба парламенти мамлакат, мақомоти дахлдори давлатӣ, ҳамчунин гуруҳҳои корӣ, ки барои иҷрои Нақшаи миллии амал оид ба амалисозии тавсияҳои Кумитаи зидди шиканча ва Маърузаҷаии махсус оид ба масъалаҳои шиканча таъсис дода шудаанд, пешниҳод карда мешавад.

Диққати махсус ба ҳифзи ҳуқуқи инсон ҳангоми дастгиркунӣ ва тафтишоти пешакӣ тавассути гузаронидани мониторингҳои дахлдори фаъолияти мақомоти ҳифзи ҳуқуқ, ташкил ва баргузории чорабиниҳои омӯзишӣ барои кормандони мақомоти ҳифзи ҳуқуқ, равона карда мешавад.

Дар назди ВҲИ гуруҳи корӣ оид ба мусоидат барои ба тасвиб расонидани Протоколи иловагӣ ба Конвенсияи зидди шиканча ва гуруҳи мониторингии ҷойҳои маҳрумӣ аз озодӣ таъсис дода шудааст. ВҲИ фаъолиятро дар самти баргузории мониторингҳои муассисаҳои пӯшида ва қисман пӯшида мустақилона ва дар якҷоягӣ бо ҷомеаи шаҳрвандӣ густариш дода, инчунин фаъолиятро дар самти мусоидат барои ба тасвиб расонидани Протоколи иловагӣ ба Конвенсияи зидди шиканча идома медиҳад.

АФЗАЛИЯТИ 2. НОИЛ ГАРДИДАН БА РИОЯИ ҲУҚУҚИ ДАСТРАСӢ БА ИТТИЛОӢТ

Аз соли 2014 ба қонунгузорӣ дар бораи ВҲИ як ваколатди дигар оид ба бурдани фаъолият дар самти дастрасӣ ба иттилоот, баррасӣ ва санҷиши муроҷиатҳои шаҳрвандон оид ба ҳуқуқи дастрасӣ ба иттилоот, илова гардид. Таҳлили муроҷиатҳои шаҳрвандон ба ВҲИ нишон медиҳад, ки мушкилоти вайроншавии муҳлат ва тартиби қабул ва баррасии муроҷиатҳои шаҳрвандон дар мақомоти давлатӣ ба назар мерасад, инчунин шабакаҳои иттилоотии давлатӣ доир ба фаъолияти худ на ҳама вақт маълумоти ғаврӣ ва муфассалро ҷой медиҳанд. ВҲИ дар самти баргузории мониторинги шаффофияти фаъолияти мақомоти давлатӣ, аз он ҷумла таҳлили санадҳои дохилиидоравии барои истифодаи хизматӣ ва мутобикати онҳо бо қонунгузорӣ, мониторинги самаранокии низоми қабул ва баррасии муроҷиатҳои шаҳрвандон дар мақомоти давлатӣ, фаъолиятро амалӣ менамояд.

АФЗАЛИЯТИ 3. ДАСТРАСӢ БА ТАЪЛИМ

Новобаста аз кӯшишҳои Ҳукумати кишвар дар самти дастрасӣ ба таълим ва фароҳам овардани шароити мусоиди таҳсил дар макотиби таҳсилоти умумӣ, сифати таълим ҳамоно паст мебошад. Диққати махсусро дастрасӣ ба таълим барои гуруҳи алоҳидаи кӯдакон, ба монанди кӯдакони имконияташон маҳдуд, кӯдакони бо қонун дар муҳолифатбуда, талаб менамояд.

Фаъолияти ВҲИ ба гузаронидани мониторингҳои пайвастаи ҳуқуқи дастрасии гуруҳи алоҳидаи шахсон ба таълим, инчунин шароити таълим дар мактабҳои таҳсилоти умумӣ равона карда мешавад.

АФЗАЛИЯТИ 4. БАРОБАРИИ ГЕНДЕРӢ

Масъалаҳои ҳифзи ҳуқуқи занон ва таъмини баробарии гендерӣ яке аз самти нави фаъолият дар Дастгоҳи ВҲИ мебошад. Соли 2014 самти фаъолияти Шуъбаи ҳифзи давлатии ҳуқуқҳои кӯдакон васеъ гардида, айни замон масъалаҳои ҳифзи ҳуқуқи занонро низ дар бар мегирад. ВҲИ ба таҳлили қонунгузорӣ ва лоиҳаҳои қонунҳои ҚТ вобаста ба ворид намудани масъалаҳои баробарии гендерӣ ва ҳассосияти гендерӣ диққати махсусро равона менамояд.

АФЗАЛИЯТИ 5. ҲУҚУҚҲОИ ШАҲСОНИ ДОРОИ ИМКОНИЯТҲОИ МАҲДУД

Дар фаъолияти худ Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон ба риояи ҳуқуқҳои гуруҳҳои махсусан осебпазир, ба монанди занон, кӯдакон, шахсони дорои имкониятҳои маҳдуд ва дигарон диққати махсус медиҳад. Солҳои 2014-2015 ВҲИ ба амалисозии барномаи мониторинги муҳити бемониа барои шахсони дорои имкониятҳои маҳдуд, инчунин фаъолият дар самти ба тасвиб расонидани Конвенсия дар бораи ҳуқуқҳои шахсони дорои маъҷубӣ шурӯъ намуд. Фаъолияти ВҲИ ба пешбурди тасвиби Конвенсия дар бораи ҳуқуқҳои шахсони дорои маъҷубӣ аз ҷониби ҚТ, баргузориҳои маъракаи баланд бардоштани боҳабарии аҳоли бо мақсади бартарарф намудани таъназанӣ, инчунин имконияти қабули меъёрҳои нави муайян намудани маъҷубӣ мутобиқи санадҳои байналмилалӣ равона карда мешавад.

АФЗАЛИЯТИ 6. ҲУҚУҚҲОИ МУҲОЧИРОНИ МЕҲНАТӢ ВА АЪЗОИ ОИЛАИ ОНҲО

Бо дарназардошти аҳамияти глобалии равандҳои муҳочират, зиёдшавии муҳочирон аз Тоҷикистон ва ба Тоҷикистон, масъалаҳои ҳифзи ҳуқуқҳои муҳочирони меҳнатӣ ва аъзои оилаи онҳо барои Ҷумҳурии Тоҷикистон мубрам мебошад. Ҷиҳати мусоидат ба ҳифзи ҳуқуқҳои муҳочирони меҳнатии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар дигар кишварҳо, ВҲИ бо Ваколатдорони ҳуқуқи инсонии дигар кишварҳо, махсусан Федератсияи Россия ва минтақаҳои он созишномаҳои ҳамкорӣ ба имзо расонида, бо ҷамъиятҳои тоҷикони ин кишварҳо ҳамкории доимиро ба роҳ монд. Моҳи сентябри соли 2015 Қабулгоҳи ҷамъиятии ВҲИ дар шаҳри Екатеринбург вилояти Свердловски ФР ба фаъолият шурӯъ намуд. ВҲИ фаъолияти мавҷударо оид ба ҳифзи ҳуқуқҳои муҳочирони меҳнатӣ тавассути қабул ва баррасии муроҷиатҳои

шаҳрвандон, инчунин гузаронидани мониториғи самаранокии барномаҳои мутобиқсозии муҳоҷирон дар ҚТ дастгири менамояд.

АФЗАЛИЯТИ 7. ТАЪЛИМ ДАР СОҲАИ ҲУҚУҚИ ИНСОН

ВҲИ ташаббускори таҳия ва қабули Барномаи дуҷуми давлатии таълим дар соҳаи ҳуқуқи инсон барои солҳои 2013-2020, ки 3 декабри соли 2012 қабул гардид, мебошад. Дар назди ВҲИ Шӯрои Ҳамоҳангсозии Байниидоравӣ амал мекунад, ки фаъолиятҳои ба тақмили низоми таълим дар соҳаи ҳуқуқи инсон дар мақомоти давлатӣ ва муассисаҳои таълимӣ равона шудааст. Илова бар ин, ВҲИ мустақилона ва дар якҷоягӣ бо дигар мақомоти давлатӣ ва ҷомеаи шаҳрвандӣ барои гуруҳҳои мухталифи одамон ҷорабиниҳои гуногуни омӯзишӣ ва маърифатӣ доир менамояд. Фаъолияти ВҲИ ба пешбурди амалисозии барномаи давлатӣ оид ба таълим дар соҳаи ҳуқуқи инсон, инчунин баланд бардоштани иқтидори намояндагони мақомоти давлатӣ дар соҳаи ҳуқуқи инсон дар доираи афзалиятҳои мавзӯии интиҳобшуда, муттамарказ карда мешавад.

АФЗАЛИЯТИ 8. МОНИТОРИНГИ РИОЯИ ҲУҚУҚИ ИНСОН

ВҲИ барои гузаронидани мониторинги риояи ҳуқуқи инсон ваколатҳо ва имкониятҳои қонунии васеъ дорад. Маълумотҳои дар рафти гузаронидани мониторингҳо бадастомада ва баҳодиҳӣ (таҳлили мурочиатҳо, шикоятҳо, мониторинги қонунгузорӣ ва амалияи ҳуқуқатбиққунӣ) имкон медиҳанд, ки нарасогиҳои асосии байни қонунгузорӣ ва амалия ошкор карда шавад, барои мақомоти давлатӣ тавсияҳои босифат таҳия гардад ва низоми самараноки назорати иҷроӣ уҳдадорихо дар соҳаи ҳуқуқи инсон тарҳрезӣ карда шавад.

№	АФЗАЛИЯТҲО	МАҚСАДҲО
1.	ОЗОДИ АЗ ШИКАНҶА	1.1. Ноил гардидан ба риояи ҳуқуқи инсон дар низоми адолати судии ҷиноятӣ 1.2. Ноил гардидан ба тасдиқи Протоколи иловагӣ ба Конвенсияи зидди шиканҷа
2	ҲУҚУҚИ ДАСТРАСӢ БА ИТТИЛОӢ	2.1. Ноил гардидан ба таъмини шаффофияти фаъолияти мақомоти давлатӣ 2.2. Ноил гардидан ба мутобиқсозии санадҳои дохилидоравии мақомоти давлатӣ (дастурҳо, қоидаҳои дохилӣ ва ғ.) бо қонунгузорӣ 2.3. Ноил гардидан ба ташкили низоми самараноки қабул ва баррасии

		мурочиатҳои шаҳрвандон дар мақомоти ҳокимияти давлатӣ
3	ДАСТРАСӢ БА ТАЪЛИМ	3.1. Ноил гардидан ба дастрасии гуруҳҳои алоҳидаи одамон: шахсони дорои имкониятҳои маҳдуд, кӯдаки бо қонун дар муҳолифатбуда, духтарон ба таълим 3.2. Ноил гардидан ба шароити мусоиди таълим дар мактабҳои таҳсилоти умумӣ
4	ҲУҚУҚИ ШАХСОНИ ИМКОНИАТШОН МАҲДУД	4.1. Ноил гардидан ба манъи таъбиз нисбат ба шахсони дорои имкониятҳои маҳдуд 4.2. Пешбарии тасвиби Конвенсия дар бораи ҳуқуқҳои шахсони дорои маъҷубӣ
5	БАРОВАРИИ ГЕНДЕРӢ	5.1. Пешбарии қонунгузорӣ вобаста ба хассосияти гендерӣ
6	ҲУҚУҚҲОИ МУҲОЦИРОНИ МЕҲНАТӢ ВА АЪЗОӢНИ ОИЛАИ ОНҲО	6.1. Таҳияи механизм ва тартиби самараноки қабули мурочиатҳои муҳоҷирон дар кишварҳои қабулкунанда 6.2. Мусоидат ба таҳияи барномаҳои самараноки мутобиқсозии муҳоҷирони меҳнатӣ дар ҚТ.
7	ТАЪЛИМ ДАР СОҲАИ ҲУҚУҚИ ИНСОН	7.1. Пешбурди амалишавии барномаи давлатӣ оид ба таълим дар соҳаи ҳуқуқи инсон 7.2. Баланд бардоштани иқтисодии гуруҳҳои алоҳида дар соҳаи ҳуқуқи инсон: – баланд бардоштани иқтисодии кормандони мақомоти ҳифзи ҳуқуқ, прокурорҳо, судяҳо, адвокатҳо вобаста ба масъалаҳои риояи ҳуқуқҳои инсон дар раванди амалисозии адолати судии ҷиноятӣ; – баланд бардоштани иқтисодии кормандони ҷойҳои маҳрумӣ ва маҳдудкунӣ аз озодӣ вобаста ба масъалаҳои ҳуқуқи озодии асосии инсон; – баланд бардоштани иқтисодии намояндагони мақомоти давлатӣ вобаста ба масъалаҳои дастрасӣ ба иттилоот; – баланд бардоштани иқтисодии намояндагони мақомоти давлатӣ вобаста

		ба масъалаҳои бетабъизӣ ва таҳлили қонунгузорӣ дар самти ҳассосияти гендерӣ.
8	МОНИТОРИНГИ РИОЯИ ҲУҚУҚИ ИНСОН	<p>8.1. Мониторинги риояи ҳуқуқҳои инсон дар муассисаҳои пӯшида ва қисман пӯшида (ТНМ, ТТ, муассисаҳои ислоҳӣ (ичроӣ чазо), қабулгоҳ-таҳвилгоҳҳо, қисмҳои ҳарбӣ, муассисаҳои психиатрӣ, муассисаҳои кӯдакон, хонаҳои пиронсолон ва ғ.);</p> <p>8.2 Мониторинги ҳуҷҷатҳои дохилии мақомоти давлатӣ чиҳати мутобиқати онҳо бо қонунгузорӣ;</p> <p>8.3. Мониторинги фаъолияти мақомоти давлатӣ вобаста ба масъалаҳои самаранокии низоми қабул ва баррасии муроҷиатҳои шаҳрвандон;</p> <p>8.4. Мониторинги муҳити бемонеа барои шахсони дорои имкониятҳои маҳдуд;</p> <p>8.5 Мониторинги дастрасии гуруҳҳои алоҳидаи одамон ба таълим;</p> <p>8.6. Мониторинги қонунгузорӣ дар самти ҳассосияти гендерӣ</p>

Барои таъмини фаъолияти самараноки Дастгоҳи ВҲИ фаъолият дар самти таҳкими иқтисодии институтсионалии Дастгоҳи Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон, тайёркунӣ ва азнавтайёркунии кадрҳо, таҳияи тавсияҳои методӣ вобаста ба шаклҳои алоҳидаи фаъолият доир ба ҳифзи манфиатҳои ҷомеа, инчунин таъминоти техникаи фаъолияти мақомот идома дода мешавад.

Вобаста ба ин фаъолияти Ваколатдор оид ба ҳуқуқи инсон ба самтҳои зерин равона мегардад:

А) Такмил ва ҳамоҳангзозии қонунгузорӣ дар бораи ВҲИ

- Пешбурди пешниҳодҳо вобаста ба такмили қонунгузорӣ дар бораи ВҲИ мутобиқи тавсияҳои Кумитаи байналмилалӣ ҳамоҳангсозии фаъолияти ниҳодҳои миллӣ оид ба ҳуқуқи инсон;
- Таъсиси гуруҳи корӣ вобаста ба таҳияи лоиҳаи пешниҳодҳо оид ба ҳамоҳангии қонунгузорӣ дар бораи ВҲИ.

Б) Таҳия ва тақмили ҳуҷҷатҳои дохилии ВҲИ

- Бозбинии Низомномаи Дастгоҳи ВҲИ, Дастур оид ба тартиби баррасии мурочиатҳои шахрвандон ва Таснифоти ҳуқуқҳои инсон;
- Роҳнамо оид ба татбиқи стандартҳои асосии ҳуқуқи инсон дар ҳамбастагӣ бо қонунгузории дохилӣ (дар асоси васеъ ва сахт гардонидани Таснифоти ҳуқуқҳои инсон);
- Роҳнамо барои гузаронидани мониторинг ва санҷишҳо бо ташаббуси шахсии ВҲИ;
- Роҳнамо барои таҳлили қонунгузорӣ ва машваратҳо;
- Роҳнамо оид ба таҳияи маърузаҳои солонаи махсусгардонидашуда (мавзӯӣ).

В) Баланд бардоштани иқтидори кормандони Дастгоҳи ВҲИ

- Таҳияи барномаи ягона оид ба таҳкими иқтидор;
- Идома додани тренингҳои мақсаднок барои ҳайати ВҲИ, аз он ҷумла бо ҷалби намояндагони ниҳодҳои миллии ҳуқуқи инсонӣ дигар кишварҳо.

Г) Таъминоти молиявӣ-техникӣ

Зарур аст кормандони Дастгоҳи ВҲИ бо таҷҳизоти зерин таъмин карда шаванд:

- Бо ноутбукҳо (laptops);
- Таҷҳизонидани камераҳои назоратӣ дар ҳуҷраи қабули шахрвандон, инчунин дар ҳар ду тарафи даромадгоҳи бинои ВҲИ;
- Ҳуҷраҳои кории кормандон ва бахши умумӣ бо ҷевонҳои оҳанин барои нигоҳдории ҳуҷҷатҳо таъмин карда шаванд;
- Таъмин намудани мақомоти ВҲИ бо дастгоҳҳои нусхабардории дастӣ (сканнерҳо) барои нусхабардории ҳуҷҷатҳои зарурӣ ва дастгоҳи аксирӣ. Барои кормандоне, ки мониторинг ва санҷиши шароити нигоҳдории муассисаҳои алоҳидаро мегузаронанд, таҷҳизоти техникӣ барои мониторинг, аз он ҷумла дастгоҳҳои санҷидани ҳарорати бино, намнокии ҳаво ва ғайраҳо зарур аст;
- Харидории генераторҳо барои фаъолияти Қабулгоҳҳои ҷамъиятӣ.